

بسمه تعالی

وزارت نیرو

کمیته ملی آبیاری و زهکشی

IRNCID

خبرنامه شماره ۲۴

NEWS LETTER

فوردین ۱۳۷۶ - APRIL - 1997

دوست محترم

یکی از اهداف کمیته ملی آبیاری و زهکشی تبادل اطلاعات و دانش فنی با سایر کمیته‌های ملی کشورهای عضو ICID می‌باشد.

در این رابطه با برنامه‌ریزی قبلی، کارگاه فنی با حضور آقای دکتر چاندرا مادراموتو (نایب رئیس گروه کار بین‌المللی اثرات زیست محیطی و کنترل سیلاب و استاد دانشگاه McGill کانادا) و آقایان مهندس سید اسدآ... اسدالهی (مدیرکل دفتر توسعه شبکه‌های آبیاری و زهکشی و دبیرکمیته ملی آبیاری و زهکشی ایران) و آقای دکتر جواد فرهودی (نایب رئیس کمیته بین‌المللی آبیاری و زهکشی) و اعضاء محترم گروه‌های کار کمیته ملی در بیست و نهم بهمن ماه سال ۷۵، در مرکز تحقیقات آب وزارت نیرو برگزار گردید. این گارگاه با خیر مقدم گوئی توسط آقای مهندس اسدالهی و آقای دکتر فرهودی آغاز شد و در ادامه آقای چاندرا مادراموتو به سخنرانی در زمینه زهکشی و عوامل موثر در آن از دیدگاه زیست محیطی و تجارت حاصله از به کارگیری این عوامل در کشور کانادا پرداختند که به اختصار موارد زیر را شامل گردید:

- کنترل شوری با کنترل سطح استاناب آب زیرزمینی
- استفاده مجدد از پساب‌های کشاورزی
- کلیاتی در زمینه‌های اثرات زیست محیطی شبکه‌های آبیاری و زهکشی
- بررسی شیوه‌های مختلف احداث زهکش
- ارائه داده‌ها، پیرامون پیشرفت‌های آبیاری و زهکشی در کشور کانادا

در ادامه جلسه، حاضرین به پرسش و پاسخ و تبادل نظر در زمینه موارد فوق پرداختند.

فعالیت‌های کمیته ملی آبیاری و زهکشی

در سال ۱۳۷۵ (قسمت اول)

فعالیت‌های کمیته ملی آبیاری و زهکشی در سال ۱۳۷۵ را

می‌توان به چهار بخش زیر تقسیم کرد:

الف - تشکیل جلسات گروه‌های کاری

ب - فعالیت‌های انتشاراتی

ج - برگزاری همایش‌ها

د - شرکت در همایش‌های ملی و بین‌المللی
ذیلاً هریک از بخش‌های فوق به تصریح بیان گردیده است.

الف - تشکیل جلسات گروه‌های کار

کمیته ملی آبیاری و زهکشی همانگ با برنامه‌های کمیسیون بین‌المللی آبیاری و زهکشی، گروه‌های کاری خود را با برنامه‌های منظم هفتگی برقرار نموده و جلسات این گروهها را هدایت می‌نماید. فعالیت این گروهها را می‌توان بصورت زیر مورد بررسی قرار داد:

۱- گروه کار زهکشی

- این گروه با تهیه و ارسال پرسشنامه "ماشین‌های حفر و نصب زهکش زیرزمینی (ترنچر)" به دستگاه‌های اجرائی قصد دارد و ضعیت این ماشین‌آلات را مورد تجزیه و تحلیل قرار داده و راندمان آنها را در شرایط کاری طرح‌های زهکشی ایران ارزیابی نماید. پس از جمع‌بندی پرسشنامه‌های تکمیل شده، گزارش "ارزیابی عملکرد ماشین‌آلات زهکشی" تهیه و در دسترس علاقمندان قرار خواهد گرفت.

- این گروه ترجمه و ویرایش کتاب "راهنمای ساخت زهکش‌های زیرزمینی" را به اتمام رسانده که آماده چاپ می‌باشد.

- از جمله برنامه‌های دیگر این گروه تدوین شناسنامه زهکش زیرزمینی برای طرح‌هایی که در آنها عملیات زهکشی به اجرا

آبیاری و زهکشی ایران در سال ۷۷ برگزار گردد. در حال حاضر این گروه مشغول برنامه ریزی و جمع آوری مقالات از محققین و علاقمندان به تاریخ آبیاری و زهکشی می باشد که پس از جمع بندی بصورت نشریه ای در حاشیه همایش منتشر خواهد شد.

۵- گروه کار "ساخت، بازسازی و مدرن سازی پروژه های آبیاری"

- این گروه، نشریه پوشش کانالهای آبیاری در حین بهره برداری را تهیه و به کنگره بین المللی آبیاری و زهکشی (ICID) قاهره ارائه نموده است. این نشریه چگونگی پوشش کانالها در حین بهره برداری در نواحی مغان، زرینه رود و درودزن فارس را معرفی می نماید.

- در ارتباط با تهیه شناسنامه برای شبکه های آبیاری و زهکشی کشور، پرسشنامه های تکمیل شده به صورت نرم افزاری شکل بندی و مورد بررسی اعضاء گروه کار قرار گرفته است. بدیهی است پس از تکمیل پرسشنامه ها نسبت به تدوین شناسنامه شبکه های آبیاری و زهکشی اقدام خواهد نمود.

- تهیه نشریه راهنمای مسایل و محدودیت های ساخت کانالهای آبیاری و پیشنهاد راه حل ها از جمله کارهایی است که این گروه در دست انجام دارد.

۶- گروه کار "اثرات زیست محیطی پروژه های آبیاری و زهکشی"

- تهیه و ارسال پرسشنامه های ارزیابی روشهای رفتارستجو آب زیرزمینی از دیدگاه زیست محیطی به سازمانهای آب منطقه ای و مراکز تحقیقاتی و بررسی جمع بندی پرسشنامه های تکمیل شده از جمله فعالیت های این گروه کار بوده که پس از اتمام کار نتایج بصورت نشریه ای چاپ و در اختیار علاقمندان قرار خواهد گرفت.

- شناسایی و بررسی کلی روند مطالعات زیست محیطی در طرح های آبیاری و زهکشی کشور و تجزیه و تحلیل نتایج مربوطه از فعالیت های دیگر این گروه کار بوده که در دست انجام می باشد. نتایج بررسیهای فوق، در خبرنامه های کمیته ملی جهت اطلاع علاقمندان چاپ و منتشر می گردد.

- ترجمه نشریه شماره ۵۳ فائزه "ارزیابی اثرات زیست محیطی طرح های آبیاری و زهکشی" توسط این گروه کار در دست انجام می باشد. (ادامه دارد)

ادامه فعالیتهای کمیته ملی ...
درآمده، می باشد. در این زمینه قسمتی از اطلاعات دریافتی قابل پردازش با رایانه خواهد بود که بعد از تکمیل اطلاعات فوق به صورت کلی جمع بندی و نتیجه گیری خواهد شد.

۲- گروه کار "sisteme های تصمیم گیری در مدیریت آب و خاک"

- از برنامه های این گروه کار تهیه مقاله های در زمینه GIS و کاربرد آن در آبیاری و زهکشی بوده و در هشتاد همایش کمیته ملی آبیاری و زهکشی ارائه گردید. گروه در ادامه کار قصد دارد جزوی کاملی در ارتباط با مسایل GIS و Remote Sensing بهی و در اختیار علاقمندان قرار دهد.

- این گروه همچنین ترجمه کتاب : "Use of the remote sensing techniques in irrigation & drainage" مدت ۶ ماه ترجمه و ویرایش آن را به اتمام رسانند. امیداست این کتاب بتواند راهگشایی برای مهندسین و دست اندکاران این رشته باشد.

۳- گروه کار "گیاه و آب مورد نیاز محصولات"

- این گروه کار در سال ۷۵، کتاب "دستورالعمل های کم آبیاری" را منتشر نموده است. که در همایش ملی آبیاری و زهکشی توزیع و در اختیار علاقمندان قرار گرفت.

- تهیه تاریخچه آب مورد نیاز گیاهان در ایران و تدوین راهنمای محاسبه تبخیر و تعرق گیاه با توجه به روش پیشنهادی اخیر FAO، از جمله وظائف این گروه کار بوده و مقرر است برای یکی از نواحی اقلیمی ایران بطور نمونه تهیه و ارائه گردد.

۴- گروه کار "تاریخ آبیاری و کنترل سیلان"

- این گروه در رابطه با تدوین تاریخ آبیاری ایران برنامه ریزی نموده و دو مقاله نیز برای کنگره بین المللی آبیاری و زهکشی قاهره ارسال نموده است. این گروه، تاریخ آبیاری استان فارس را در دست انجام دارد که مراحل نهایی خود را می گذراند.

- همچنین گروه تاریخ آبیاری قصد برگزاری همایش ملی تاریخ آبیاری ایران را دارد که بنا به پیشنهاد هیئت اجرائی کمیته ملی، قرار است این همایش همزمان با نهمین همایش کمیته ملی

کارگاه فنی بین‌المللی

روشهای حفاظت دریاچه‌های داخلی و مناطق کویری (مهر ماه ۱۳۷۶ - مشهد)

هدف

بهره‌برداری بسیاری رویه از منابع آب حوضه دریاچه اورال موجودیت این دریاچه را تا آستانه نابودی به خطر انداخته است. حاصل دخالت بشر در روال پایدار طبیعت و برهم زدن تعادل آن ایجاد مشکلات زیست محیطی و به تبع آن پدیدارشدن محدودیت‌های اجتماعی و اقتصادی بوده است. به منظور تبادل نظر و همکاری بین کشورهای حاشیه این زیستگاه طبیعی و فراهم‌آوردن امکان همکاری کشور ایران در فعالیت‌های جلوگیری از انهدام کامل این دریاچه کارگاه فنی با عنوان "روشهای حفاظت دریاچه‌های داخلی و مناطق کویری" به مدت دو روز در شهر مقدس مشهد برگزار خواهد شد.

موضوعات مورد بررسی

- روشاهای حفاظت دریاچه‌های داخلی در مناطق کویری
- کنترل مسائل و مشکلات کویرزدایی ناشی از خشک شدن آب دریاها
- صرفه‌جویی در میزان آب برداشتی از منابع آبهای سطحی و زیرزمینی با استفاده از سیستم‌های آبیاری پیشرفته
- انتقال آب بین حوضه‌ای و اثرات زیست محیطی آن
- بالامden آب دریاچه خزر و تبعات اکولوژیکی آن
- استفاده از آب شور در آبیاری

نگاهی به تاریخ آب

داریوش هخامنشی در سنگ یادبود شالوف، در نزدیکی دریاچه تلخ کوچک در ۳ کیلومتری جنوب کبریت در مصر به یادبود پیوند یافتن رود نیل به دریای سرخ و راه انداختن ناوگان دریایی از نیل تا به دریای پارس، نخست اورمزد را بزرگ می‌دارد و شخص خویش را می‌شناساند و سپس می‌نویسد؛
گوید داریوش شاه: من پارسی هستم از پارس، مصر را گرفتم. من

گزارشی از فعالیت گروه کارکشورهای با تنفس آبی

در پی پیشنهاد تشکیل گروه کارکشورهای با تنفس آبی در شانزدهمین کنگره بین‌المللی آبیاری و زهکشی (قاهره - سپتامبر ۱۹۹۶ - شهریور ۱۳۷۵) با عضویت هفت کشور (ایران، اردن، الجزایر، ازبکستان، پاکستان، سوریه و هند) و انتخاب ایران بعنوان ریاست و دبیرخانه این گروه کار به مدت ۶ سال به تصویب ICID رسید.

کشور ایران با سازمان دادن این گروه کار با عضویت افراد ماهر و متخصص در زمینه‌های مختلف، فعالیت خود را با توانمندی و صلاحیت علمی بالائی آغاز نموده و با برگزاری جلسات کارشناسی متعدد، در جهت چگونگی راهبری و تدوین راهکارهای مناسب اقدام به تشکیل چهار زیرگروه کار با عنوانین زیر نمود:

- ۱- زیرگروه کار تکنولوژی
- ۲- زیرگروه کار گرینه‌یابی زراعی
- ۳- زیرگروه کار دستورالعمل‌های بهره‌برداری بهینه از منابع آب
- ۴- زیرگروه کار آبهای غیر متعارف

برای هر یک از زیرگروه‌های فوق شرح وظایف تدوین گردید به طوری که با تلفیق نتایج حاصله بتوان مسائل و مشکلات موجود در کشورهای با تنفس آبی را تا حد مطلوب مرتفع ساخت.

لازم به ذکر است در اجلاسیه هیئت رئیسه کمیته بین‌المللی آبیاری و زهکشی که با حضور آفای دکتر جواد فرهودی (نایت رئیس کمیسیون مذکور) در کشور مراکش برگزار گردید، شرحی از فعالیت‌ها و پیشرفت‌های گروه کار کشورهای با تنفس آبی مطرح شد که موجب خشنودی و رضایت اعضاء حاضر در جلسه گردید. این اجلاس پیشرفت و صلاحیت علمی کشورمان را تبریک گفته و اظهار امیدواری نمودند که گروه کارکشورهای با تنفس آبی بتواند در مدت زمان کوتاهی به دست آوردهای مفید نائل گردد.

- b- Competition for Water and the irrigation sector's response in Malaysia
- c- Conceptual plan for the Turtle Lake irrigation and wildlife area
- d- Agriculture et contraintes en eau en Algérie
- e- Future water supplies threatened! Large dams : A bane or a boon?
- f- Water security policies and global systems for water scarce regions
- g- Perspectives on world food production and food security
- h- Saving water by scheduling irrigation using weather data
- i- Construction and hydraulic testing of an open hydraulically operated tank for pulse drip irrigation
- j- Water as an economic good : The idea and what it means in practice
- k- Valuing water as an economic good

Volume 1G

- l- The nilometers of ancient Egypt - Two different types of Nile gauges
- m- Ancient dams in Egypt
- n- Fayum irrigation in the third century BC : Evidence from the Greek papyri
- o- History of land drainage in Egypt
- p- Technology transfer in water management- Even in antiquity

آدرس : تهران - خیابان کریمخان زند - خیابان آبان جنوبی
شماره ۸۹ تلفن : ۰۹۶۶۴۹ - ۰۹۶۲۶۹ - ۰۸۹۸۹۲۰

۱- نام رود نیل به زبان فارسی کهن

فرمان کنندن این جوی را دادم. از رود پیراو^۱ که در مصر روان است تا به دریابی که از پارس می‌آید، پس از آن، این جوی کنده شد. همانگونه که من فرمان داده بودم و ناوها از مصر در میان این جوی به پارس رفت چنان چون مرا کام بود.

(صفحات ۱۳۴ و ۱۳۵ از کتاب ایرانویچ، دکتر بهرام فرهوشی)

معرفی نرم افزار

BIDRICO	نام نرم افزار :	-۱
	هدف : شبیه‌سازی بیلان آب مزرعه برای برنامه‌ریزی آبیاری	-۲
IBM - PC	سخت افزار مورد نیاز :	-۳
MS/DOS 3.xx and Seq.	سیستم عامل :	-۴
640 Kilo - bytes	حافظه مورد نیاز :	-۵
BASIC	زبان برنامه :	-۶
	آدرس تماس :	-۷

Company: UNIVERSITA DI UDINE

Design division: Dipartimento di produzione vegetale E.T.A

Contact person: pr. Francesco Danuso

Address: Dipart. di produzione vegetale T. A.

postal code : 33100

City : Udine

Country : ITALY

Phone number : 39 - 432 - 558614

Fax : 39 432 558603

منابع

16th Congress on Irrigation and drainage Proceedings Volume 1E

- a- Water resources and demand management in Egypt, present and future perspectives

WORKSHOP